

Klap – Artikel van de week: Elke week een pdf-file met een nieuwsartikel. Een artikel uit de Klap-krant of een volledig nieuw artikel in de weken dat er geen Klap verschijnt. Surf naar www.klapkrant.be en voer de webcode van de laatste Klap in.

Uitgewerkte lessuggesties

1. Sterren, uniformen en een mop

- Sluit aan bij de artikels van de rubriek 'Samen met anderen' op pag. 2-3.
- Motivatie
De leesstrategie zoekend lezen gebruik je wanneer je naar specifieke informatie op zoek bent. Je let dan goed op de lay-out van een tekst. De korte artikels met titels van de eerste twee Klap-pagina's zijn geschikt om het thematisch zoeken van informatie te oefenen. Eerst een tekst globaal lezen en nadien gericht zoeken is een goede methode. We oefenen hierop met de twee werkbladen. Hierna vertrekken we van een Klap-artikel om de leerlingen een eigen mening te laten vormen en die te verdedigen. Dat is niet voor alle kinderen even gemakkelijk en het is dan ook waardevol om dit even in groep te oefenen. Ook je mening kunnen herzien na het horen van andere zienswijzen is belangrijk en brengen we graag onder de aandacht. De werkbladen kunnen gebruikt worden in een les Taal.
- Doelstellingen
 - De leerlingen vinden de antwoorden op vragen in de artikels.
 - De lln. kunnen samenstellingen vormen met gegeven woorden.
 - De lln. bedenken een uniform en maken er een schets van.
 - De lln. koppelen woorden aan hun verklaring.
 - De lln. zoeken gericht informatie op een website op.
 - De lln. kunnen zinnen in een logische, betekenisvolle volgorde plaatsen.
- Werkwijze
 - Vooraf: Moedig je leerlingen aan om op 20 oktober in het uniform van hun jeugdbeweging naar school te komen.
 - Instap: Laat de leerlingen individueel de artikels lezen. Daarna kunnen ze aan de slag met de werkbladen. Het kruiswoordraadsel kan in duo's worden opgelost. De rest wordt alleen verwerkt.
 - Kern: Nodig de leerlingen uit om over hun jeugdbeweging te vertellen. Zijn er leden van verschillende jeugdbewegingen en kinderen die niet in zo'n groep zitten? Een kans om te turven! Laat alle verschillende groepen aan het woord. Ze vertellen wat ze bij de jeugdbeweging doen, wat er (niet) fijn is. Leg daarna de principes van een stellingenspel uit. Gebruik een groot lokaal of ga even naar buiten.

Gebruik stellingen als:

- De werking van de jeugdbeweging lijkt op die van de school.
- Een uniform is belangrijk voor een jeugdbeweging.
- Kinderen met een beperking kunnen even goed lid zijn van een jeugdbeweging als kinderen zonder beperking.
- In de jeugdbeweging leer je veel.
- Het beste van een jaar in de jeugdbeweging zijn, is het kamp.
- Kleuters zijn te jong om al in de jeugdbeweging te zijn.

...

Alle leerlingen lopen naar een van deze vakken: 'akkoord', 'niet akkoord' of 'weet niet'. Dan mag elke groep overleggen hoe ze andere leerlingen kunnen overtuigen. Elke groep brengt naar voor waarom zij het bij het rechte eind hebben. Daarna mogen de leerlingen nog van groep veranderen als ze dat willen.

- Slot: Las met de leerlingen een kort feedbackmoment in. Vonden ze de opdracht leuk? Welke stelling was het moeilijkst, welke het gemakkelijkst? Misschien willen ze nog een stellingenspel houden over een ander onderwerp van pag. 2-3?

• Tips

- Het Scouts en Gidsenmuseum (Sint Geertruiabdij 5 in Leuven) is een prachtig, klein museum met allerlei voorwerpen en documenten over de geschiedenis van scouting.
- Nodig een paar mensen van de leiding van de plaatselijke jeugdbeweging uit om een spel te spelen met de leerlingen.
- Boekentips: *Zondag, maandag, sterrendag* (Anna Woltz, Annet Schaap (ill.), Querido, 2017)
- De geheime sleutel naar het heeral* (Lucy en Stephen Hawking, Pimento, 2009)

2. Het kleurrijkste seizoen

- Sluit aan bij het artikel 'Herfst in het bos' op pag. 5.
- Motivatie
Een portie gezonde buitenlucht doet altijd deugd. Ga tijdens de maand oktober (specifiek tijdens de Week van het Bos) extra buitenspelen en ravotten. Laat de leerlingen via opdrachten en spel kennismaken met de wondere schatkamer vol planten en dieren die het bos eigenlijk is. De werkbladen kunnen gebruikt worden in een les Wereldoriëntatie. Elk onderdeel kan nog verder uitgebreid worden.

- Doelstellingen
 - De leerlingen lezen aandachtig een artikel en beantwoorden inhoudsvragen over de herfst.
 - De lln. ontdekken kringlopen in de natuur.
 - De lln. maken via verschillende opdrachten kennis met de biotoop 'bos'.
 - De lln. evalueren zichzelf.
 - De lln. verwonderen zich over de rijkdom van de natuur.
- Werkwijze
 - Vooraf: Ga op avontuur in het dichtstbijzijnde bos of park. Prikkel de zintuigen van de leerlingen: laat ze verschillende bladeren onderzoeken, laat ze kriebelbeestjes zoeken en benoemen a.d.h.v. een zoekkaart/determinatiekaart, ervaar de schors van een boom, knuffel een boom, onderzoek paddenstoelen, neem geluiden waar ... Breng na de ontdektocht enkele herfstschatten (bladeren, paddenstoelen, schors, vruchten ...) mee naar de klas.
 - In stap: Terug in de klas laat je de leerlingen vertellen over hun bos- of parkervaringen. Wat hoorden ze? Wat hebben ze geroken? Wat hebben ze gevoeld? Wat hebben ze gezien? Wat wisten ze al? Welke nieuwigheden hebben ze ontdekt?
 - Kern: Lees samen het artikel 'Herfst in het bos' op pag. 5 van Klap. De leerlingen beantwoorden individueel of in kleine groepjes de vragen van opdracht 1. Daarna kunnen de leerlingen de rest van de opdrachten op de werkbladen verwerken. Dit kan individueel, in duo's of in kleine groepjes. Je spreekt met de leerlingen een werktijd af. Ze mogen ook antwoorden zoeken op internet. Er zijn talloze uitbreidingen mogelijk, bijvoorbeeld bladeren en vruchten van bomen aan elkaar linken, de bladrand waarnemen, de verschillen tussen een enkelvoudig en een samengesteld blad ...
 - Slot: Wanneer de werktijd is afgelopen, worden alle vragen klassikaal gecontroleerd. Je maakt ook even tijd om te reflecteren over wat de leerlingen van deze opdrachten vonden. Wat liep goed? Wat liep minder vlot? Was er voldoende tijd? Welke opdracht heeft hen meest geboeid? Wat vonden ze van de onderzoekjes?
- Tip

Laat de leerlingen een informatieve vlog of film maken over de herfst. Voordat ze beginnen te filmen bespreken ze in een groepje waarover ze het allemaal willen hebben en stellen ze een tekst op. De leerlingen bepalen helemaal zelf hoe hun vlog eruit ziet. In elk geval moet er iets informatiefs over de herfst in voorkomen. Met bijvoorbeeld Windows movie maker of Imovie kunnen de leerlingen hun filmpje editen en afwerken. Bekijk samen met de leerlingen de gemaakte vlogs. Ze vinden het fantastisch om zichzelf op beeld te zien.

3. Beestige records

- Sluit aan bij het dossier 'Dieren die records breken' op pag. 6-9.
- Motivatie

Op 4 oktober is het Werelddierendag. Deze dag is in het leven geroepen om aandacht te besteden aan het welzijn en de rechten van alle dieren op de wereld. Het dierenrijk is groot en omvangrijk. De meeste kinderen hebben van nature interesse in dieren. Tijdens deze les ontdekken ze heel wat interessante weetjes en records over dieren. Deze les sluit aan bij Wereldoriëntatie en Actualiteit.
- Doelstellingen
 - De leerlingen kennen weetjes van verschillende dieren.
 - De lln. kunnen een voorbeeld geven van een dier dat zichzelf kan beschermen tegen een vijand (bv. blauwe draak).
 - De lln. weten dat trekvogels, zoals boerenzwaluwen, de zomer en de winter op andere plaatsen doorbrengen.
 - De lln. weten wat een ritueel is.
 - De lln. weten wat gewervelde dieren zijn.
- Werkwijze
 - In stap: Noteer op het bord: het grootste dier, het snelste dier, het handigste dier, het slimste dier, het dier met de pijnlijkste beet, de kleinste en lichtste vogel, de grootste en zwaarste vogel, het langst levende dier, de langste slang, de grootste vis. De leerlingen proberen te voorspellen welke dieren bij deze vragen horen. Alle antwoorden worden op het bord genoteerd.
 - Kern: Ga per twee op zoek naar de antwoorden bij de vragen die op het bord genoteerd staan. Noteer deze op een kladblaadje. Hou een klassikale bespreking. Kloppen de antwoorden die op het bord staan? Lees daarna klassikaal het dossier 'Dieren die records breken' op pag. 6 tot en met 9. Controleer of de leerlingen alles begrepen hebben. Vervolgens lossen de leerlingen in duo's de vragen op de werkbladen op. Nadien volgt een klassikale verbetering en bespreking.
 - Slot: Maak per twee een dierenrecord-quiz. Zoek van vijf verschillende dieren een record op. Wanneer iedereen klaar is, vertelt elk duo zijn vijf records. De rest van de klas moet raden om welk dier het gaat. Elk groepje zorgt ook voor een afbeelding van hun vijf dieren. Dit mag geprint worden op papier of digitaal getoond worden. Voorbeeld: Welk dier heeft een tong die 3000 kg weegt?
de blauwe vinvis

Sleutel bij de werkbladen

1. Sterren, uniformen en een mop

1.

	¹ N	² A	T	U	U	R	³ P	U	⁴ N	T	
			T				U			O	
	⁵ H	⁶ A	⁷ N	⁸ D			U			C	
		⁹ L	¹⁰ E	¹¹ E	¹² R	¹³ K	¹⁴ R	¹⁵ A	¹⁶ C	¹⁷ H	¹⁸ T
¹⁹ T	²⁰ R	²¹ A	²² P			L					
O		N		²³ V	²⁴ R	²⁵ A	²⁶ A	²⁷ G			
E		²⁸ T	²⁹ E	³⁰ L	³¹ E	³² S	³³ C	³⁴ O	³⁵ O	³⁶ P	
R		³⁷ A		³⁸ I			T				
I				³⁹ N			I				
⁴⁰ S	⁴¹ T	⁴² A	⁴³ N	⁴⁴ D	⁴⁵ B	⁴⁶ E	⁴⁷ E	⁴⁸ L	⁴⁹ D		
T				⁵⁰ E							
	⁵¹ S	⁵² T	⁵³ E	⁵⁴ R	⁵⁵ R	⁵⁶ E	⁵⁷ N				

- jeugdbeweging – vrijdag – meevieren – wachtlijst – kampplaats – veldbed – slaapzak
- eigen ontwerp
1. Poolster – 2. volkssterrenwacht – 3. ruimtevaart – 4. Grote Beer – 5. sterrenkunde
- Antwerpen (Hove): Urania – Brugge: Cozmix – Genk: Cosmodrome – Gent: Armand Pien – Grimbergen: Mira – Ieper (Zillebeke): AstroLAB IRIS
- Leraar Jansen stormt boos binnen bij de schooldirecteur. ‘Ongelooflijk hoe brutaal de kinderen van tegenwoordig zijn. Ik gaf Jaap een uitbrander waarop die zei: ‘Ach vent, loop naar de duivel!’
‘En wat hebt u toen gedaan?’ vraagt de directeur.
‘Ik ben meteen naar u toegekomen’, antwoordt leraar Jansen.

2. Het kleurrijkste seizoen

- a. bv. De dagen worden korter. Loofbomen verliezen hun bladeren. We zien meer paddenstoelen.
b. bomen met bladeren
c. Sommige leggen een voedselvoorraad aan, andere gaan in winterslaap of -rust.
Trekvogels zoeken warmere oorden op. Sommige dieren krijgen een dikkere, donzige vacht.

d. 8-15 oktober 2023, biodiversiteit

e. Alle soorten planten en dieren die samenwerken in de natuur, evenwicht in de natuur.

- 21 september – 20 december – de winter – vermindert – korter
- loofbomen: de eik, de tamme en wilde kastanje, de beuk, de berk, de populier ... / naaldbomen: de den, de spar, de ceder ... / loofbos – naaldbos – gemengde
- Boom: links: de schors, de stam, de wortels; rechts: de kruin, de takken / blad: links: de bladschijf, de bladsteel – rechts: de zijnerf, de hoofdnerf, de bladrand, het bladmoes
- woord: herfst
- eekhoortjesbrood (groen), melkzwam (groen), aardappelbovist (rood), geschubde inktzwam (groen), elfenbankje (groen), vliegenzwam (rood)
- eigen antwoord

3. Beestige records

- cheetah (snelste dier), chimpansee (kan gebarentaal leren), varken (kan computerspelletje spelen), dolfijn (herkent zichzelf in de spiegel), olifant (superslim), haai (Groenlandse haai wordt 500 jaar oud), netpython (langste slang), blauwe draak (kan gemeen steken), kolibrie (de kleinste en lichtste vogel ter wereld), boerenwaluw (vindt de weg zonder kompas), walvis (kan heel oud worden), reuzenschildpad (kan heel oud worden), kogelmier (pijnlijkste beet), wesp (pijnlijke beet), reuzenmeerval (supergroot), reuzenpijlstaartrog (grootste vis), papegaai (kan woorden nabootsen)
- gas, drijven, blauw, water, zilvergrijs, lucht
- fout: 100 km/u – juist – fout: Ze kunnen goed dingen onthouden. – juist – juist – fout: 5 tot 7 cm – fout: 3 meter – juist en fout: Kolibries halen nectar uit bloemen. – juist – juist – fout: een giftige staart

4. Klap Nieuwsquiz 2

- a – 2. c – 3. b – 4. a – 5. c – 6. c – 7. a – 8. b – 9. c – 10. b

Sterren, uniformen en een mop (1)

1. a. Lees de artikels op pag. 2-3 van Klap.

Vul het rooster in. De meeste woorden komen uit de artikels.

	1	2					3			4	
	5		6	7							
		8				9					
10											
				11	12		13	14			
		15									
	16										
	17										

HORIZONTAAL

- 1 De organisatie die de mensen vroeg om de insecten in hun tuin te tellen.
- 5 Dit lichaamsdeel brak af van het beeld in Brussel.
- 8 Op 5 oktober is het de Dag van de ...
- 10 Hiermee raak je op een andere verdieping.
- 11 Saved by the bell stelde de ... om op 5 oktober de schoolbel langer te laten rinkelen.
- 15 Dit gebruik je zeker op een sterrenkijkdag.
- 16 Hiervan brak in Brussel een stuk af door een Ierse toerist.
- 17 De lichtjes die je 's nachts aan de hemel kan zien.

VERTICAAL

- 2 Een van de meest voorkomende vlinders in onze tuinen.
- 3 Ander woord voor zuiver.
- 4 Ander woord voor reis.
- 6 Ander woord voor onecht, namaak.
- 7 Lidwoord.
- 9 Vaste groep leerlingen.
- 10 Iemand die op reis is.
- 11 Diersoort die geteld werd.
- 12 Muzieknoop.
- 13 Hiermee kan je de Dag van de Jeugdbeweging onder de aandacht brengen.
- 14 Gemeenschapsonderwijs (afkorting).

Sterren, uniformen en een mop (2)

2. Woorden bouwen

Vorm samenstellingen met twee van deze woorden.

Ze hebben te maken met het artikel over de Chiro, de Scouts en co. Twee letters krijg je cadeau!

.....

J.....G

.....

.....

3. Een nieuw uniform!

De jeugdbeweging wil een nieuwe stijl voor de kleding van de leden en de leiding. Iedereen mag een voorstel indienen. Bedenk een set kleding!

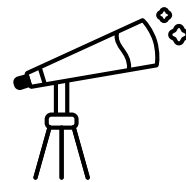
Ga je voor praktisch, degelijk, duurzaam, kleurrijk ...?

Neem een wit blad en teken de kleding voor een lid en voor iemand van de leiding.

4. Sterrenkijkdagen

Schrijf deze woorden bij de juiste verklaring.

volkssterrenwacht – Grote Beer – Poolster – sterrenkunde – ruimtevaart

1	De ster die dicht bij het verlengde van de aardas aan de noordelijke hemelpool staat.
2	Een openbaar observatorium voor sterren.
3	De menselijke activiteit in de ruimte, buiten de aardse dampkring.
4	Een sterrenbeeld aan de noorderhemel.
5	De natuurwetenschap die zich bezighoudt met de waarneming en bestudering van alle fenomenen buiten de atmosfeer van de Aarde.

5. De zes volkssterrenwachten

Bron: www.volkssterrenwachten.be

Zoek op de website www.volkssterrenwachten.be de naam van de zes volkssterrenwachten in Vlaanderen.

Antwerpen (Hove):

Brugge:

Genk:

Gent:

Grimbergen:

Ieper (Zillebeke):

6. Tijd voor een mop

Nummer de zinnen in de goede volgorde zodat het een mop wordt.

Schrijf dan de zinnen over. De titel krijg je alvast.

Naar de duivel

..... 'Ik ben meteen naar u toegekomen', antwoordt leraar Jansen.

..... Ik gaf Jaap een uitbrander waarop die zei: 'Ach vent, loop naar de duivel!'

..... 'En wat hebt u toen gedaan?' vraagt de directeur.

..... 'Ongelooflijk hoe brutaal de kinderen van tegenwoordig zijn.

..... Leraar Jansen stormt boos binnen bij de schooldirecteur.

Naar de duivel

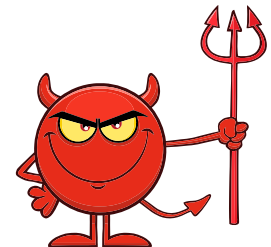
.....

.....

.....

.....

.....

1. Lees aandachtig het artikel 'Herfst in het bos' op pag. 5.
Los daarna deze vragen op. Sommige zaken moet je op internet opzoeken.
- a. Noteer een drietal kenmerken van de herfst.

.....
.....

- b. Wat zijn loofbomen?

.....

- c. Hoe bereiden dieren zich voor op de herfst?

.....
.....

- d. Wanneer is de Week van het Bos? Wat is het thema dit jaar?

.....

- e. Wat is 'biodiversiteit'?

.....
.....

2. Herfstweetjes

- Wanneer begint de herfst?
- Tot wanneer duurt de herfst?
- Welk seizoen komt na de herfst?

Het aantal uren zon vermindert/vermeerdert in de herfst; dit betekent dat de dagen langer/korter worden.

3. Veel bomen maken een bos

Je kan de bomen uit het bos in twee grote groepen indelen: de loofbomen en de naaldbomen.

Geef telkens enkele voorbeelden:

- Loofbomen:
- Naaldbomen:

In sommige bossen groeien alleen maar loofbomen, dit heet een

Andere bossen bestaan volledig uit naaldbomen, dit is een

Maar in vele bossen kan je zowel loofbomen als naaldbomen vinden. Het zijn de bossen.

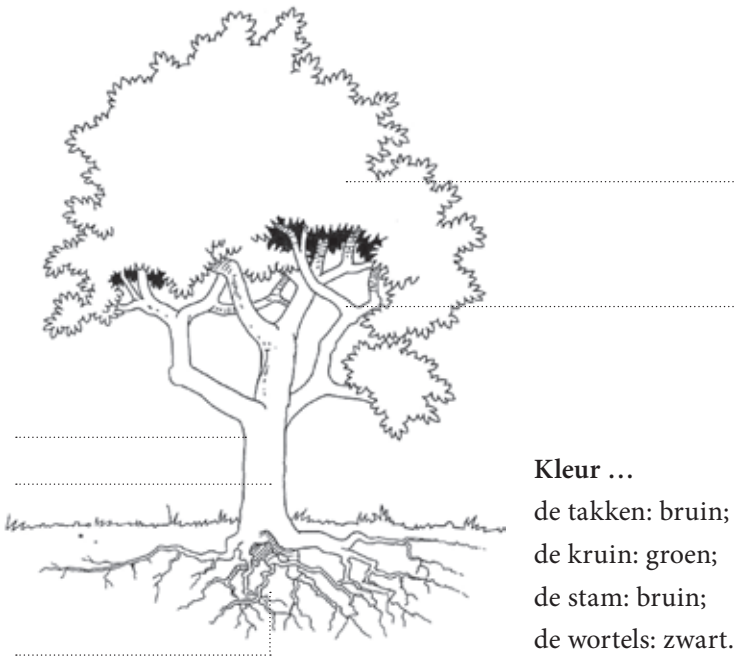

4. Benoem de delen

De boom:

de takken – de stam –

de wortels – de schors – de kruin

Kleur ...

de takken: bruin;

de kruin: groen;

de stam: bruin;

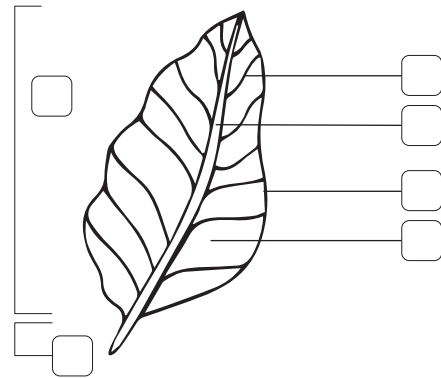
de wortels: zwart.

Het blad:

1. de bladschijf – 2. de bladrand –

3. de zijnerf – 4. de bladsteel –

5. het bladmoes – 6. de hoofdnerf

5. Test je kennis rond de winterslaap en -rust.

Omkring de letter van het juiste antwoord.

Maak met deze letters een passend woord:

Welke dieren in ons land houden een winterslaap?

- o) konijnen, motten, honden
- s) egels, vleermuizen, lieveheersbeestjes

Wat is een winterslaap?

- f) Dieren slapen van de herfst tot de lente. Ze eten niet.
- d) Dieren slapen lekker lang uit in de winter.

Houden vogels een winterslaap?

- u) Ja, want je ziet hier weinig vogels in de winter.
- r) Nee, ze trekken naar warmere oorden als het hier te koud is.

Wat is winterrust?

- t) De dieren slapen in de winter voor een lange tijd maar zoeken ook af en toe voedsel.
- b) Een slaaplidje voor dieren.

Bij dieren in winterslaap gaat de hartslag:

- h) omlaag.
- v) omhoog.

Enkele standvogels zijn:

- p) zwaluwen, spreeuwen, ganzen.
- e) mezen, mussen, merels.

6. Ken jij deze paddenstoelen?

a. Schrijf hun naam erbij.

Kies uit: *vliegzwam*, *eekhoortjesbrood*, *melkzwam*, *elfenbankje*, *geschubde inktzwam*, *aardappelbovist*.

b. Eetbaar of niet? Kleur het rondje groen wanneer de paddenstoel eetbaar/niet giftig is.

Kleur rood wanneer hij niet eetbaar/giftig is.

○

○

○

○

○

○

7. Hoe verliep de les voor jou? Welke zinnen passen bij jou? Kruis aan.

- Ik weet hoe en waarom seizoenen een kringloop vormen in de natuur.
- Ik kan de delen van een boom en blad benoemen.
- Ik heb weetjes rond winterslaap en -rust, trek- en standvogels geleerd.
- Ik weet hoe ik paddenstoelen in het bos benader.
- Dit was een les.

Beestige records (1)

1. Welke dieren zie je op de foto's? Tip: Ze komen allemaal aan bod in het dossier 'Dieren die records breken'. Noteer ook bij elk dier een weetje. Kijk naar het voorbeeld.

<p>struïsvogel</p>	<p>.....</p>	<p>.....</p>	<p>.....</p>
<p>de grootste en zwaarste vogel ter wereld</p>	<p>.....</p>	<p>.....</p>	<p>.....</p>

<p>.....</p>	<p>.....</p>	<p>.....</p>	<p>.....</p>
<p>.....</p>	<p>.....</p>	<p>.....</p>	<p>.....</p>

<p>.....</p>	<p>.....</p>	<p>.....</p>	<p>.....</p>
<p>.....</p>	<p>.....</p>	<p>.....</p>	<p>.....</p>

Beestige records (2)

			
.....
.....
.....
.....

	
.....
.....
.....
.....

2. Dieren die graag slakken lusten, kunnen de blauwe draak moeilijk vinden.

Kan jij dat verklaren door de ontbrekende woorden in te vullen?

De blauwe draak heeft in haar buik, waardoor ze aan het wateroppervlak kan blijven. Aan de bovenkant is de slak de kleur van het
 Aan de onderkant is de slak, de kleur van de

Beestige records (3)

3. Kleur de juiste stellingen groen en de foute stellingen rood. Vergeet de fouten niet te verbeteren!

De topsnelheid van de cheetah is 90 kilometer per uur.

Dolfijnen spelen graag met elkaar.

Olifanten kunnen niet goed dingen onthouden.

Chimpansees kan je gebarentaal leren.

De bonobo is verdrietig wanneer er een andere aap sterft.

Kolibries worden 15 tot 17 cm groot.

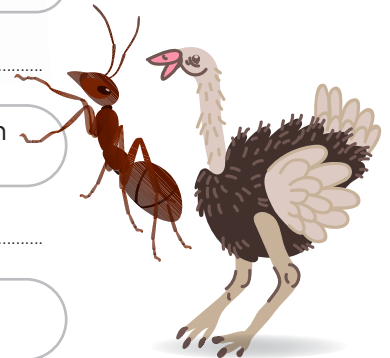
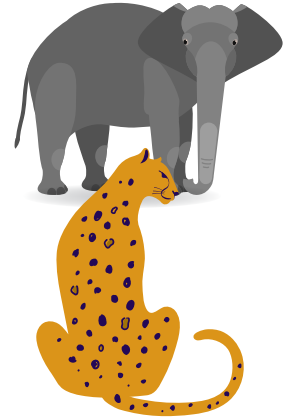
Struisvogels kunnen twee meter hoog worden.

Struisvogels kunnen niet vliegen en halen nectar uit bloemen.

De netpythonslang kan een varken opeten.

Kogelmieren worden gebruikt als ritueel bij jonge mannen in het Amazonewoud.

Pijlstaartroggen hebben een giftige tong waarmee ze kunnen steken.

Sluit aan bij de Klapkrant van oktober 2023.

Zet een kruisje voor het juiste antwoord.

- Welke insecten zijn de voorbije zomer het meest geteld? (pag. 2)
 - a. twee vlinders: het koolwitje en de atalanta
 - b. verschillende soorten vliegen en muggen
 - c. wespen en bijen
- Wat vernielde een Ierse toerist in Brussel? (pag. 3)
 - a. het standbeeld van Manneken Pis
 - b. de roltrap in het Atomium
 - c. het standbeeld van een leeuw en een man
- Welke groep mensen krijgt voorrang bij de vaccinaties tegen Covid? (pag. 4)
 - a. mensen die in de pandemie twee keer Covid gehad hebben
 - b. oudere mensen, zwangere vrouwen en mensen met een andere ziekte
 - c. dokters, mensen van de thuiszorg en leerkrachten
- Waarom zoeken trekvogels warmere landen op? (pag. 5)
 - a. Ze vinden in ons land te weinig voedsel in de herfst en winter.
 - b. Hun veren zijn niet in staat ze warm te houden als het buiten koud is.
 - c. Trekvogels houden van leuke dingen, zoals in de zon liggen.
- Waaruit blijkt dat dolfijnen slimme dieren zijn? (pag. 7)
 - a. Als een dolfijn in de groep sterft, zijn de andere triest en komen ze bij elkaar.
 - b. In de Verenigde Staten leerden vier dolfijnen een computerspelletje te spelen.
 - c. Dolfijnen kunnen met elkaar praten en herkennen zichzelf in een spiegel.
- Wat voor dier is de blauwe draak? (pag. 7)
 - a. een vogel
 - b. een egel
 - c. een slak
- Hoe oud kunnen Groenlandse haaien worden? (pag. 8)
 - a. 500 jaar
 - b. 550 jaar
 - c. 600 jaar
- Wat willen jongens in het Amazonewoud bewijzen als ze een handschoen met kogelmieren aantrekken? (pag. 9)
 - a. Dat ze goed met dieren kunnen omgaan.
 - b. Dat ze echte mannen zijn.
 - c. Dat ze goed tegen jeuk kunnen.
- Welke dieren zitten er in bioscopen in Frankrijk? (pag. 12)
 - a. kakkerlakken
 - b. ratten
 - c. bedwantsen
- Waarom zullen er in de toekomst meer stormen met orkaankracht zijn? (pag. 13)
 - a. doordat er steeds meer gebouwen zijn en minder bomen
 - b. door de klimaatverandering
 - c. doordat de zeeën woester worden

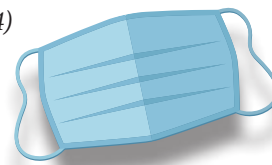

Foto Sylke Rohrlach - Wikimedia Commons

